

De curriculumspecialist in de school

RUTGER VOSHAAR OVER HET
VERNIEUWEN VAN HET ONDERWIJSAANBOD

Tekst: Karlijn Meulman

Rutger Voshaar geeft met veel enthousiasme les aan groep 7 en 8 van de Dr. M.L. Kingschool in Denekamp. Maar lesgeven alleen biedt hem niet genoeg uitdaging. Hij wil blijven vernieuwen, een optimaal lesaanbod ontwikkelen en zorgen dat de school zelfredzame, enthousiaste leerlingen aflevert die graag willen leren. Rutger is één van de curriculumspecialisten op zijn school. SLO-leerplanontwikkelaar Moniek Warmer voelt hem aan de tand over zijn rol.

Wat voor school is de Kingschool in Denekamp?

“Al dertien jaar ben ik leerkracht op de Kingschool en ik geef les aan groep 7 en 8. We zijn de enige school in onze gemeente die elk jaar groeit en dat is bijzonder. Verder zijn we een Dalton-school en leren we kinderen stap voor stap omgaan met verantwoordelijkheid, zelfstandig werken en samenwerken. We willen graag zelfredzame kinderen afleveren, die eigenaar zijn van hun leren. Ons team is enthousiast en jong en onze school is altijd in beweging. Ik wil graag vernieuwen en gelukkig denken mijn collega's er net zo over.”

Je werkt al lange tijd op deze school. Wat maakt het zo'n fijne werkplek?

“Het mooie van werken bij de Kingschool is dat we veel ruimte krijgen om te ontwikkelen. Onszelf, de leerlingen én ons onderwijsaanbod. Onze directeur Magda is lange tijd leerkracht geweest en ze staat nog steeds met haar voeten in de klei. Als team mogen we zelf nieuwe dingen proberen en ze vertrouwt erop dat onze plannen goed onderbouwd zijn. Of het nu gaat om het introduceren van nieuwe didactische werkvormen of over de inrichting van onze toekomstige nieuwbouwlocatie. Ze neemt ons mee in veranderingen, maar laat ons ook los om zelf aan de slag te gaan. Dat geeft ons het gevoel dat we zelf echt iets te zeggen hebben. Dat eigenaarschap werkt heel stimulerend.”

Jullie zijn altijd bezig met vernieuwen. Waarom is dat?

“We willen ons onderwijs continu verbeteren en zo het meeste uit de kinderen halen. Dat houdt het voor leerkrachten ook interessant. De eerste jaren ben je al blij als alles in de klas goed loopt en je iedereen goed bij de les kunt houden. Op een bepaald moment heb je dat onder de knie en ga je kritisch kijken naar je aanbod en aanpak. Ik wil niet vast blijven zitten, maar steeds kijken waar het beter kan. Wat wil ik kinderen meegeven en wat is daarvoor de beste manier? Daar hoort een visie bij, met leerlijnen en aanbodsdoelen.”

Foto: Rutger Voshaar

Hoe werken jullie aan het vernieuwen van jullie curriculum?

“Ruim vijf jaar geleden zijn we overgestapt op Snappet, een hulpmiddel om les te geven. Hiermee kun je binnen methodes keuzes maken. We begonnen met onze oorspronkelijke methode, aangeboden binnen Snappet. Toen stapten we over naar de methode Rekendoelen van Snappet zelf en uiteindelijk ontwikkelden we onze eigen leerlijn voor rekenonderwijs binnen Snappet. Dat hele proces heeft vijf jaar in beslag genomen, want het was een flinke puzzel. We hebben steeds getest, geëvalueerd en bijgesteld tot we tevreden waren. Het kost tijd om samen te bepalen wat werkt voor leerkrachten en leerlingen, maar nu staat er een werkwijze waar we tevreden over zijn.”

Wat was de belangrijkste les die je van dit proces hebt geleerd?

“Bij het zelf vormgeven van je curriculum is het belangrijk dat je heel zorgvuldig te werk gaat. Denk niet ‘laten we eens wat proberen’. Je aanpak moet heel goed onderbouwd zijn. Voor rekenen hebben we uiteindelijk onze eigen leerlijn gemaakt, die is gekoppeld aan aanbods- en leerdoelen. Zo weten we zeker dat leerlingen leren wat ze moeten leren. We bepaalden ook hoe we leerlingen wilden toetsen. Hoe controleer je of de lesstof beklijft? De toetsmethode is heel belangrijk. Het is goed om verschillende te proberen. Op die manier kun je de toetsmethode vinden waarmee je voor jouw leerlingen het beste kunt zien waar de leerling staat en wat de leerling kan en weet.”

Ben jij de curriculumexpert op school, of is dat anders geregeld?

“Onze school heeft een ‘officiële’ curriculumexpert, mijn collega Daan Steffens. Dat betekent niet dat hij alles alleen doet. Daan doet vaak de eerste voorzet voor het plan en vraagt dan feedback van het team. Die krijgt hij genoeg, want we zijn allemaal erg kritisch. Daan vat alle input samen en verfijnt het plan. Hij heeft de uren voor

dat soort coördinerende taken, maar inhoudelijk zijn alle collega’s eigenlijk curriculumexpert. Ik neem graag de leiding als het om mijn eigen expertises gaat. Dat zijn coöperatief leren, executieve functies, bewegen en sport en de verbinding tussen groep 8 en de middelbare school. Ik was ook ontwikkelmedewerker voor Curriculum.nu op het gebied van bewegen en sport, dus ik heb inmiddels veel ervaring op dat terrein. Die kennis wil ik graag delen.” »

Wat heeft je werk voor Curriculum.nu je geleerd?

“Ik zat in het ontwikkelteam Bewegen en Sport en ik heb veel geleerd over het ontwikkelen van een nieuw curriculum. Daardoor ben ik ook kritischer naar mijn eigen school gaan kijken. Bovendien heb ik een studie in de richting van onderwijskunde gedaan en dat gaf me inzicht in hoe de wetenschap werkt. Hoe onderzoek je vraagstukken, hoe bewijs je dat iets werkt? Niet alleen denken dat een experiment aanslaat, maar ook onderbouwen waarom dat zo is. Dat helpt me bij het vernieuwen van ons eigen onderwijsaanbod.”

“Ons hele team is in de lead bij curriculumontwikkeling”

Je hoort nu vaak de term ‘teacher leader’. Zie je jezelf zo?

“Nee, niet per se. Ons hele team is in de lead als het om ontwikkeling van ons curriculum gaat. En als collega’s zijn we eigenlijk allemaal teacher leaders in onze eigen expertise. De één is goed in wetenschap en techniek, ik weet veel van sport. Maar we zitten er samen bovenop, we houden elkaar scherp. Curriculumexpert ben ik inmiddels wel een beetje geworden, ook dankzij Curriculum.nu.”

Vind je het lastig om je team mee te krijgen in veranderingen?

“Bij ons op school is dat gelukkig nooit zo’n probleem. Met een goed onderbouwd verhaal, enthousiasme en een heldere weergave van de voor- en nadelen kom je vaak een heel eind. Zelf vind ik het belangrijk om goed te luisteren: waar lopen mensen tegenaan, wat zouden oplossingen kunnen zijn? Ik vind het enorm leuk om met het team samen te ontwikkelen, te veranderen en kritisch te denken. Mijn droombaan is als curriculum-expert binnenstappen bij een school die stilstaat om vanaf het begin te helpen met ontwikkelen: dat lijkt me prachtig.”

Wat is je doel als het gaat om het onderwijsaanbod van de Kingschool?

“Ons eigen rekencurriculum is voor nu goed, al zijn we natuurlijk nooit klaar. We hebben net de eerste aanzet voor het ontwikkelen van ons taalcurriculum gegeven. We gaan ook met wetenschap, techniek en kunst aan de slag. Het ontwikkelen zit straks in alle facetten van ons onderwijs. Mijn uiteindelijke doel is de beste school van Nederland worden. Niet als het gaat om leerresultaten, maar wel als het gaat om het beste bieden voor kinderen. In alle opzichten. Tegen ouders zeg ik altijd: ‘ik wil jullie kinderen lesgeven zoals ik hoop dat mijn kinderen straks ook les krijgen.’ Dat is voor mij de uitdaging.” /

“Ik wil leerlingen lesgeven zoals ik hoop dat mijn kinderen straks ook les krijgen”

Meer weten?

Wil je meer weten over curriculumontwikkeling op school? Neem dan contact op met Moniek Warmer via m.warmer@slo.nl.

Kijk voor onze tools op www.slo.nl/thema/meer/curriculumontwikkeling

Foto: Rutger Voshaar